

Kamu Gözetimi Kurumu’nun Türkiye’nin İklim Krizi Politikalarına Katkısı¹

The Contribution of the Public Oversight Authority to Türkiye’s Climate Crisis Policies

Mehmet DUMAN ^a

Oya DAĞLAR MACAR ^b

Öz

İklim krizi, gezegenin tamamını etkileyen ve çözümü oldukça çetin olan küresel bir sorundur. İklim krizinin çözümü konusunda uluslararası alanda yapılan çalışmalar belirgin bir şekilde, 1992 senesinde kabul edilen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ile başlamıştır. Günümüze kadar devam eden iklim kriziyle mücadele süreci, kabul edilen çeşitli anlaşmalarla ve devletlere yüklenen bazı sorumluluklarla devam ettirilmektedir. Sorunun çözümüne yönelik birçok farklı yaklaşım ortaya çıkmıştır. İklim krizine sürdürülebilirlik kavramı ışığında yaklaşılacak olursa, sürdürülebilirlik kavramının iyi anlaşılıp benimsenmesinin, iklim krizinin yıkıcı etkilerini azaltmada önemli bir kavram olduğu anlaşılabilecektir. Türkiye Cumhuriyeti bir devlet olarak hem Birleşmiş Milletler (BM) üyesi olması hem de Avrupa Birliği (AB) uyum süreci kapsamında birçok kurumu aracılığıyla, soruna karşı duyarlı bir yaklaşım sergilemektedir. Bu çalışmada, Kamu Gözetimi

¹ Bu makale yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

^aYüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, mehmet.duman1@istanbulticaret.edu.tr, ORCID ID: 0009-0005-5408-4160

^b Prof. Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, oyadr@ticaret.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-8163-8721

Bu makaleye atıf için / To cite this article: Duman, M. & Macar, Dağlar, O. (2026). Kamu Gözetimi Kurumu’nun Türkiye’nin İklim Krizi Politikalarına Katkısı. Toplum ve Kimlik Dergisi, 3(1), 152-180. Doi: 10.5281/zenodo.18450530

Kurumu'nun (KGK) 2023 senesinde üzerine çalışmaya başladığı ve yayımladığı Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) aracılığıyla Türkiye'nin iklim kriziyle mücadele vizyonuna ve uluslararası normlarla uyumlanmasına yaptığı katkılar ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim krizi, KGK, sürdürülebilirlik, TSRS.

Abstract

The climate crisis is a global issue that affects the entire planet and poses a particularly complex challenge to resolve. International efforts to address the climate crisis began in a concrete and structured manner with the adoption of the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) in 1992. Since then, the struggle against the climate crisis has continued through various agreements and the responsibilities assigned to nation-states. Numerous approaches have emerged in pursuit of a solution. When the climate crisis is evaluated through the lens of sustainability, it becomes evident that a comprehensive understanding and adoption of the concept of sustainability plays a crucial role in mitigating the destructive effects of the crisis. As a member state of the United Nations (UN) and within the scope of its European Union (EU) harmonization process, the Republic of Türkiye has demonstrated a responsive approach to the issue through a range of institutions. This study examines the contributions of Türkiye to the global climate crisis response and its alignment with international standards through the Sustainability Reporting Standards of Türkiye, developed and published by the Public Oversight Authority (POA) in 2023.

Keywords: Climate crisis, POA, sustainability, TSRS.

1. Giriş

Dünyanın en önemli gündem maddelerinden biri olan iklim krizi, mahiyeti itibarıyla salt bir çevre sorunu değildir. İklim krizinin merkezinde doğa ve çevre olmakla birlikte etkilediği alanlar çok geniştir. Gerek bölgesel düzeyde gerekse devletlerin birbirleriyle olan ekonomik ilişkilerinde iklim krizi önemli bir değişken hâline gelmiştir. Dünya genelindeki ekonomik ilişkiler sınır aşan düzeyde ilerlemektedir. Artık devletlerin yanında çok büyük sermayeye ve

organizasyona sahip şirketler de ekonomik hayatı etkileyebilmektedir (Kızılkaya ve Mike, 404: 2023).

Bir kavram olarak sürdürülebilirlik iklim kriziyle mücadelenin sürekliliği konusunda önem arz etmektedir. Hem çevrenin hem de ekonominin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi adına ekonomik anlamda şeffaflığın sağlanarak, sürdürülebilirliğin raporlanması konusu ortaya çıkmıştır. Türkiye’de KGK hem sürdürülebilir bir ekonominin sağlanmasında hem de iklim kriziyle mücadeledeki ilerlemede oldukça mühim bir yere sahiptir (Özdemir, 445: 2024).

Türkiye, BMİDÇ ile dünya genelinde devam eden iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarına dahil olmuştur. Özellikle 2015 senesinde kabul edilen Paris Anlaşması ve 2019 senesinde kabul edilen Avrupa Yeşil Mutabakatı ile Türkiye, iklim kriziyle mücadele konusunda daha net ve somut adımlar atmaya başlamıştır. Bu minvalde iklim kriziyle mücadeleye dair hedefler belirlenmiştir. Türkiye hedeflerini gerçekleştireceği yılı 2053 yılı olarak belirlemiş ve 2053 senesinde emisyon gazlarının sıfıra indirilmesi konusunda taahhüt vermiştir. Bu çerçevede iklim değişikliğiyle ilgili bakanlıklar düzeyinde de çalışmalara başlanmıştır. Türkiye’de Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, bakanlık düzeyinde iklim değişikliğiyle ilgili öne çıkan bakanlıklar olmuşlardır. Bunun yanında KGK, Bakanlık teşkilatı kadar geniş kadro ve organizasyona sahip olmamasına rağmen, kendi bünyesinde iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularında önemli çalışmalar yürütmektedir. Sürdürülebilirlik kavramını merkeze alarak yola çıkan Kurum, dünya genelindeki muadili olan diğer tüm kurumlar arasında iklim kriziyle mücadele konusundaki çalışmalarıyla öncü bir konuma yükselmiştir. Bu makalede KGK’nin iklim kriziyle mücadele konusundaki çalışmaları ulusal ve uluslararası bağlamda ele alınacaktır. Bu makalede niteliksel (qualitative) veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Makalede nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve bu yönteme bağlı olarak doküman/belge analizi üzerinden bir çalışma yapılmıştır. Makalenin temel araştırma sorusu, sürdürülebilirlik konusunun Türkiye’de KGK çalışmalarıyla nasıl ele alındığı ve bu Kurumun sürdürülebilirlik çalışmalarının AB standartlarıyla uyumlu olup olmadığıdır. Konu ile ilgili olarak bugüne kadar yapılmış akademik çalışmalar oldukça sınırlıdır. Türkçe literatürde, Begüm Öktem ve Recep Öktem’in “Sürdürülebilirlik Raporlamasının IFRS Kapsamında Değerlendirilmesi: Uluslararası Sürdürülebilirlik Kurulu” başlıklı makalesi; Tunç Köse ve Ömer Orbay Çetin tarafından “Uluslararası Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları IFRS S1 ve IFRS S2’nin Yayınlanmasının Ardından Sürece ve Standartlara İlişkin Bir Değerlendirme” başlıklı makalesi ve Nurettin Özdemir tarafından “Güncel Gelişmeler Ekseninde

Sürdürülebilirlik Raporlama Sürecinin ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarının Değerlendirilmesi” başlıklı makalesi bu konuda yapılmış çalışmalar olarak dikkate değerdir. Fakat konuyu, doğrudan KGK’nin sürdürülebilirlikle ilgili çalışmalarının Türkiye’nin iklim kriziyle mücadelesine etkisi kapsamında ele alan bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

KGK’nin sürdürülebilirlik alanında yapmış olduğu bu hamle özel sektörü harekete geçirerek çok kısa bir sürede işletmeler arasında kabul görmeye başlamıştır. Bunun neticesinde birçok işletme sürdürülebilirlik raporlaması yaparak artık KGK gibi etkili ve ülke genelinde söz sahibi bir Kurumun da denetiminden geçerek söz hâlinde kalmayan gerçek uygulamalarla, iklim krizinin yıkıcı etkilerinin azaltılmasında rol almaya başlamıştır. Netice itibarıyla KGK’nin sürdürülebilirlik alanındaki bu öncü hamlesiyle beklenen, özel sektörün aynı zamanda çalışanlarına da sürdürülebilirlik bilincini aşılmasıyla birlikte Türkiye’de iklim kriziyle mücadelenin ve sürdürülebilirlik bilincinin tabana yayılmasına katkı sağlanmasıdır.

2. İklim Krizi Bağlamında Sürdürülebilirlik Politikalarının Önemi

Dünya genelindeki ekonomik sistemlerin tamamına yakınında kabul görmüş olan küresel ekonomik koşullar göz önüne alındığında; kaynakların kullanımı, doğal etkenler ve devletlerin kısa ve uzun vadeli kalkınma hedefleri arasında bir dengenin olması gerekmektedir. Ekonomik faaliyetler yerelden tüm dünya ölçeğine doğru değerlendirildiğinde yalnızca ne kadar üretildiği ve ne kadar kâr edildiği gibi bakış açıları günümüzde eksik kalmaktadır. Günümüzde dünya genelinde bozulan doğal denge, ekonomik faaliyetlerin çevre üzerindeki etkilerini artık bu faaliyetlerin ayrılmaz bir parçası hâline getirmiştir. Beşerî hayatın sürekliliği için elbette ekonomik faaliyetlerin varlığına ihtiyaç vardır. Lakin bu faaliyetlerin Dünya ekosistemini olumsuz etkileyip beşerî hayatın sürekliliğini tehdit eder hâle geldiği 21. yüzyıl koşullarında artık ekonomik faaliyetlerin de tekrar gözden geçirilmesi gerekliliği hasıl olmuştur. Buradan hareketle ekonomik faaliyetlerin yeniden değerlendirilmesindeki en önemli kavram, “sürdürülebilirlik” kavramıdır (Gedik, 2020: 206).

Sürdürülebilirlik bir kavram olarak ilk defa 1987 senesinde Birleşmiş Milletler Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu’nca oluşturulan “Ortak Geleceğimiz” isimli “Brundtland Raporu” vasıtasıyla resmîleştirilmek istenmiştir. Bu kavram ilk olarak ekonomik bağlamda ele alınmış ve “sürdürülebilir kalkınma” adıyla ekonomik anlamda ilerlemenin sürekliliğine odaklanarak incelenmiştir. Bu raporda, “Gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama olanaklarını tehlikeye

atmadan bugünün ihtiyaçlarını karşılayan kalkınma” şeklinde bir tanımlama yapılarak ilk defa sürdürülebilirlik kavramı tanımlanmıştır (Şen vd., 2018: 4).

Sürdürülebilirlik kavramı hayatın her alanında kendisine yer bulabilen bir kavramdır. Hayatta faydalı olan her şeyin sürdürülebilir olması istenmektedir. Sağlıklı yaşamın, eğitimin, kişisel ve toplumsal gelişmenin ve daha birçok şeyin sürdürülebilirlik kapsamında ele alınması mümkündür. Teknolojinin ve haberleşmenin dünya genelinde yayılmasıyla birlikte sürdürülebilirlik kavramı hem daha geniş kitlelere yayılmakta hem de çok daha fazla alanda kendisine yer bulmaktadır. Bu makalede sürdürülebilirlik kavramının işletmeler açısından ele alınışı, üretimde kaynak kullanımının en verimli hâle getirilmesi ve yapılan ekonomik faaliyetlerin çevreyi tahrip etmemesi; ayrıca beşerî hayatın ve doğal hayatın sürekliliği olarak tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda dünya genelinde işletmeler ve büyük sermayeli şirketler üretim ve iş süreçlerinde artık sürdürülebilirlik kavramına özen göstermeye başlamışlardır. Sürdürülebilirliğin en küçük işletmelerden büyük sermayeli ulusötesi şirketlere değin iktisadi hayatın içerisinde yer alması hem tüketicilerin hem de yatırımcıların sürdürülebilirliğe daha fazla rağbet göstermesine sebep olmaktadır (Dalgıç Turhan ve Özen, 2018: 21).

İklim krizi kavramına yönelik olarak dünya genelinde çeşitli bölgelerde farklı etmenlerden kaynaklı olarak birçok iklim türü bulunmaktadır. Bu iklim türlerinin şartları zamanla değişkenlik gösterebilmektedir ki bu beklenen bir durumdur. Fakat iklim değişikliği ise çok daha farklı bir durumdur. Dünya üzerindeki herhangi bir bölgede çok uzun seneler değişmeden süren iklim şartlarında normalin dışında ve kalıcı bir tarzda meydana gelen değişiklikler bütününe iklim değişikliği denilmektedir. Ortaya çıkan bu değişiklikler birçok etmenden kaynaklanmaktadır. Günümüz koşullarında bu etmenlerden en çok mercek altına alınan insan kaynaklı olan etmenlerdir. Bunun yanında iklim değişikliğinin şiddetini artıran etmenler de bulunmaktadır. Atmosferdeki gazların dağılımında gerçekleşen dengesizlik ve bozulmalar, insan kaynaklı sera gazı salınımlarının anormal seviyede artış göstermesi gibi faktörlerle birlikte iklim değişikliği olgusu, tüm dünyanın kolektif sorunu hâline gelmiştir (Türkeş, 2001: 27).

İklim değişikliğinin dünya kamuoyunun gündemine gelmesi 20. yüzyıl sonlarına doğru gerçekleşmiştir. Teknolojik gelişmeler hızlanıp imkânlar genişledikçe, iklim değişikliğinin etkileri daha anlaşılır bir biçimde gözlemlenmeye başlamıştır. Öte yandan dünya genelinde nüfus sürekli bir şekilde artmaya devam etmektedir. Bu durum da beraberinde daha fazla üretim artışını getirmiş ve böylece iklim değişikliğinin etkileri derinleşmeye başlamıştır. İklim

değişikliğinin etkilerinin önlenemeyerek Dünya genelinde geniş çapta ve ses getiren tarzda bir hâle gelmesi, süreci bambaşka bir evreye taşımıştır. Öyle ki buzullar, bilinen dünya tarihinde hiç olmadığı kadar hızla erimeye devam etmekte, hakeza hava olayları Dünyanın çeşitli yerlerinde çok büyük yıkıcı etkilere sebep olmaktadır (Atvur vd., 2023: 49).

Tüm bunlar genel iklimsel koşulların büyük bir dönüşüme uğrayarak sonu belirsiz bir sürece geçişini beraberinde getirmektedir. İklim sistemlerinde yaşanan bu denli değişim ve bozulmalar göstermektedir ki artık “iklim değişikliği” olarak anılan olgu bir değişiklik olmanın çok ötesine geçerek bir kriz hâlini almıştır. Bu da hâlihazırda kavramın “iklim krizi” olarak ele alınması gerektiğini ve buradan hareketle “iklim değişikliği” teriminin artık sorunun muhteviyatını karşılamakta yetersiz kaldığını göstermektedir. Burada kullanılan terimin hangi kelimelerle ifade edildiği yadsınamayacak derecede önemlidir. Zira kelimeler ve ifadeler bilinçli bir şekilde kullanıldığında kişiler üzerinde oldukça etkili olabilmektedir. Gerek kişiler bazında gerekse devletler bazında bu konu ele alınacak olursa bir bireyin bu kavramın artık bir kriz hâline geldiğini kavraması veya bir devletin iklimle ilgili yaşanan tüm bu olayların artık bir kriz hâline geldiğini kurumsal düzeyde kabul etmesi, sorunun çözümü açısından oldukça işlevsel bir unsurdur. Örneğin, Türkiye’de iklimle ilgili yaşanan bu sorunlarla başa çıkmak adına yapılan hamlelerden biri olarak çevre ve iklim alanındaki Bakanlığın adı, “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı” olarak düzenlenmiştir.

İklim kriziyle mücadelenin daha etkin bir biçimde yapılabilmesi adına dünya genelinde ticari hayatın sürdürülebilirlik bağlamında ele alındığı bir süreç başlamıştır. Tüm dünyada ekonomik birimler, ticari faaliyetleriyle ilgili çeşitli raporlama faaliyetlerinde bulunmaktadır. İklim kriziyle mücadele kapsamında yeni bir raporlama alanı ortaya çıkmıştır: Sürdürülebilirlik Raporlaması. Türkiye’de KGK bu alanda hem kural koyucu hem de süreci yöneten kurumdur.

3. KGK’nin Tarihi, Kurumsal Yapısı ve Çalışma Alanları

Finansal yapıların güvenilirliği ekonomik büyümenin sürdürülebilir olmasının önemli unsurlarından biridir ve piyasa koşullarına terk edilemeyecek derecede kritik bir konudur. Tüm dünyada ekonomik hayatın işlerliğinin sağlanması adına alınması gereken önlemler ve atılması gereken adımlar vardır. Piyasa koşullarında, herhangi bir devlet düzenlemesi olmadan bir standardın oluşması pek mümkün değildir. Finansal sistemlerin hem belirli standartlara ulaşması hem de güvenilir bir ortamın sağlanması amacıyla devletler çeşitli

kurumsal yapılar oluşturmaktadır. Ticari hayatta ekonomik birimlerin güven içerisinde birbirleriyle iş yapabilmeleri için bir denetim sistemine ihtiyaç vardır. 2000’li yıllarla birlikte denetim alanındaki standarttan uzak sistemin ekonomik hayata yaptığı olumsuz etkiler gözlemlenmeye başlamıştır. KGK işte denetim alanındaki bu aksamayı bertaraf etmek için kurulmuş bir kurumdur (Özbingöl ve Akdoğan, 2021: 455).

3.1. KGK’nin Tarihçesi ve Kuruluş Dinamikleri

Dünyada yaşanan küresel ölçekteki finansal krizler ve AB ile yürütülen uyum çalışmaları Türkiye ölçeğinde denetim ile ilgili uygulamaları tek bir çatı altında toplayarak yeni bir düzenleme yapılmasını gerekli kılmıştır. 2011 senesinde 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile KGK kurulmuştur. KGK Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarını (UFRS) ve Bağımsız Denetim Standartlarını (BDS) uygulayarak, tüm ülkede ve tüm ülke adına uluslararası arenada şeffaflığı artırmayı, mevcut ve potansiyel yatırımcıların itimadını kazanmayı hedefleyen bir kurumdur. Tüm bunların yanında denetimin uzmanlaşmış devlet memurları gözetiminde yapılmasını sağlayan, kendi özerk bütçesi ve kamu tüzel kişiliği bulunan bir Bağımsız İdari Otorite (BİO) olarak varlığını sürdürmektedir (Alkan ve Türel, 2019: 144).

Ticari hayatın sürekliliğini sağlayan kanun, yönetmelik ve tebliğler bulunmakla birlikte bir de belirli standartlar bulunmaktadır. Bu standartlar genel olarak “Muhasebe Standartları” adıyla bilinmektedir. Türkiye’de KGK’dan önce tek bir çatı altında bulunmasa da standartlarla ilgili çalışmalar yapılmıştır. Bu alandaki ilk çalışmalar, Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu’na (TMUDESK) gerçekleştirilmiştir. Sonrasında ise uluslararası alanda daha fazla uyumluluğu gerçekleştirmek adına Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK), muhasebe standartlarını belirleyen ve yöneten kurum olmuştur. TMSK uluslararası alanda yayımlanan standartları İngilizce dilinden değiştirmeden ve yorum katmadan çevirmiştir. Türk Ticaret Kanunu’yla TMSK muhasebe standartları ile ilgili tek söz sahibi merci hâline gelmiştir. Öte yandan KGK’nin kurulmasından evvel Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) gibi kuruluşlar da standartlarla ilgili çalışmalar yapmışlardır. Elbette tüm bu çalışmalar ve kurumların bilgi birikimi KGK’nin standartlar hakkında yapacağı tüm çalışmalara bir referans olmuştur (Erol ve Aslan, 2017:57).

KGK’nin kuruluş dinamikleri her ne kadar yeni TTK ve gelişen global ekonomik sistemin gerekliliklerinden olsa da esasında Amerika Birleşik Devletleri (ABD) 2001 senesinde ortaya çıkan ve Enron Skandalı olarak anılan olay tüm dünyada denetim ve gözetim olgusunun ne

kadar önemli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bir enerji şirketi olan Enron, denetimin suistimal edilerek yatırımcılara yanıltıcı bilgiler sunulmasıyla büyüyen bir şirkettir. Yıllar içerisinde yetkin bir kurumun gözetiminden uzak şekilde yapılan denetimler şirketin kötü gidişatını maskeleymiştir. Nitekim 2001 senesinde şirketin iflasının kesinleşmesiyle birlikte dünya genelinde büyük bir yankı bulmuştur. Bu olay neticesinde hem bağımsız denetim olgusunun mahiyeti ve hem de bu bağımsız denetim faaliyetinin kontrol edilerek standartlarının belirleneceği güçlü ve bağımsız otoritelerin varlığına olan ihtiyacın giderilmesinin ne denli önemli olduğu anlaşılmıştır (Kandemir ve Kandemir, 2012: 86).

Türkiye’de Enron Olayı’nın muadili herhangi bir kaotik durum meydana gelmemiştir. Fakat özellikle AB’ye uyum süreci kapsamında bağımsız denetim alanı yeniden ele alınmıştır. Türkiye’de yapılan çalışmalar sürerken, AB bünyesinde denetim alanında devam eden çalışmaların ABD var olan prensipleri takip etmesi sonucunda yeni TTK’nin de yayımlanmasıyla KGK’nin kuruluşuna gerekli zemin hazırlanmış hâle gelmiştir (Görkey Kesimli ve Tunca Çalıyurt, 2018: 637).

Türkiye’de bağımsız denetim faaliyetlerinin ve muhasebe standartlarının tek çatı altında toplanması, stratejik bir hamle olmasının yanında bir sorunun giderilmesine de katkı sağlamıştır. Zira KGK’nin kurulmasına değin, bağımsız denetim faaliyetleri ve muhasebe standartları konusunda farklılıklar çok fazlaydı. Birçok şirket uygulamada yaşanan karışıklıklardan ötürü birden fazla rapor ortaya çıkarmak zorunda kalmaktaydı. Oluşan bu durum yatırımcıların sağlıklı karar vermesinin önüne geçmekteydi. En önemlisi de ekonominin küreselleştiği bu çağda uluslararası alanda geçerli olan standartlara olan uyum, istenildiği ölçüde gerçekleştirilememekteydi. KGK’nin kurulması ve kurumun özverili çalışmaları neticesinde uygulamada yaşanan aksaklıklar giderilmeye devam etmektedir (Elden Ürgüp ve Başar, 2021: 2256).

Ticari hayatın önemli unsurlarından biri de denetim konusudur. Zira 21. yüzyıl birçok konuda sınırların kalktığı bir devir olmuştur. İnsanlar arasındaki iletişim olanaklarının artması ve ulaşımın gittikçe kolaylaşması, işletmelerin ticari potansiyellerinin sınırlarını ortadan kaldırmıştır. Bu durumla birlikte işletmelerin dönemler itibarıyla faaliyetlerinin ve bu faaliyetlerin sonuçlarının yatırımcıların erişebileceği bir şekilde sunulması mühim hâle gelmektedir. Tüm dünyada kabul edilen bağımsız denetim olgusu, Türkiye’de de uygulanan bir denetim türüdür. KGK’nin çok büyük öneme sahip olmasının sebeplerinden biri de burada

yatmaktadır. Bir kurum olarak KGK bağımsız denetim sürecinin başından sonuna kadar her aşamasında belirleyici konumdadır. Bağımsız denetçilerin yetkilendirilmesi, bu denetçilerin bağlı bulundukları bağımsız denetim kuruluşlarının faaliyetlerinin düzenli olarak denetlenmesi ve tespit edilen olumsuzluklar hakkında gerekli yaptırımların uygulanması, KGK'nin yetki alanı içerisindedir (kgk.gov.tr, 2025-a).

Küresel ekonomi sisteminin dünyanın her yerine yayıldığı bu çağda, ticari hayatın belirli standartlarla sürmesi adına KGK, bazı standartların oluşturulması ve gerektiğinde güncelleme ve düzeltmelerin yapılması adına otorite sahibidir. Ülke genelinde, Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) gibi önemli standartları belirleyip yayımlamak KGK'nin yetkisi dâhilindedir. Bunun yanında ayrıca BDS ile ilgili çalışmaları yaparak yine bunları yayımlama görevi KGK'ye aittir(kgk.gov.tr, 2025b).

3.2. KGK'nin Kurumsal Yapısı ve Örgüt Şeması

Bağımsız denetim Türkiye'de 2013 senesine değin yalnızca SPK'ye bağlı bulunan şirketler için bir zorunluluktur. Uygulamada yaşanan çok çeşitlilik ve bunun getirmiş olduğu olumsuz etkilerin de bertaraf edilmesi adına 13 Ocak 2011 tarihinde kabul edilen yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK), bu soruna çözüm üretmek adına üzerinde çalışılmış bir kanundur. Öyle ki yeni TTK ile bağımsız denetim alanında birçok yeni düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemeler neticesinde bağımsız denetim artık bir zorunluluk hâline getirilmiştir. Bu minvalde bağımsız denetime tâbi olan şirketlerin kapsamı genişletilmiştir. Oluşan bu yeni durumda, hem bağımsız denetimi daha etkin ve belirli bir standart zeminine oturtmak hem de AB'ye uyum sürecinin de bir parçası olarak dünyanın diğer ülkelerindeki muadilleriyle benzer yapıda bir kurumun kurulması kaçınılmaz olmuştur. KGK'nin kurumsal yapısının zemininde böyle önemli nüanslar bulunmaktadır (Sağlar ve Yüce, 2015: 46).

KGK, “finansal raporların ve sürdürülebilirlik raporlarının uluslararası standartlarla uyumlu olarak düzenlenmesini ve denetlenmesini sağlayacak standartlar koymak, etkin bir kamu gözetimini gerçekleştirmek” gibi bir misyona sahiptir. Kurum özerk bir yapıdadır ve herhangi bir bakanlığın hiyerarşik yapısı içinde bulunmamaktadır. Devlet teşkilatı içerisinde BİO olarak anılan, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olarak KGK Hazine ve Maliye Bakanlığı'yla ilişkili kurum olarak yer almaktadır. Kurumun vizyonu ise “Yüksek kalitede ve güvenilir bir raporlama ve bağımsız denetim ortamı oluşturmak”. Bu doğrultuda kurumsal yapıda, standartların oluşturulup yayımlanması, denetim faaliyetlerinin takip edilmesi ve tüm

bunların yanında, gerekli inceleme ve gözetim faaliyetlerin sürdürülebilmesi adına bir yapılanma oluşturulmuştur (kgk.gov.tr, 2025-c).

KGK, 1'i kurum başkanı olmak üzere 9 üyeden oluşmaktadır. Kurum hiyerarşisinde, Özel Büro Müdürlüğü, Hukuk Müşavirliği, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği bulunmaktadır. Kurumda 3 başkan yardımcısı bulunmakta ve başkan yardımcılarının maiyetinde toplamda 11 adet daire başkanlığı birimi bulunmaktadır. Daire başkanlıkları içerisinde öne çıkanları: Gözetim dairesi başkanlığı, muhasebe standartları dairesi başkanlığı, denetim standartları başkanlığı ve sürdürülebilirlik standartları dairesi başkanlığı, olarak sıralanabilir (kgk.gov.tr, 2025-d).

3.3. Sürdürülebilirlik Standartları Dairesi Başkanlığı'nın Kuruluşu ve Önemi

İklim krizi dünyanın her bölgesine çeşitli düzeylerde etkisi olan büyük bir sorundur. Öyle ki beşerî hayatın her alanını bir şekilde etkilemektedir. 21. yüzyıl şartlarında gittikçe artan dünya nüfusu ve buna paralel olarak ortaya çıkan ihtiyaçlar, üretimin de her zaman olduğundan fazla seviyede artmasına sebep olmaktadır. Üretim seviyesinin yükselmesinin ise doğaya ve çevreye verdiği büyük zararlar bulunmaktadır. Öte yandan işletmeler kârlarını sürekli artırmayı isterler. Ortaya çıkan tabloda; insan ihtiyaçları ve üretimdeki artış, bu üretimin doğaya ve çevreye verdiği zarar ve işletmelerin kârlarını artırmak istemeleri gibi birbirini takip eden ve birbirine bağlı olan süreçler gözlemlenmektedir. Tüm bunların yanında devletlerin sürekli büyüme ve kalkınma hedefleri bulunmaktadır. İklim krizinin varlığı kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesine engel olmaktadır. İşte bu noktada “sürdürülebilirlik” kavramının önemi ortaya çıkmaktadır. Devletlerin büyüme ve kalkınma hedeflerinin sürdürülebilir şekilde sağlanması ve yine işletmelerin sürdürülebilir iş modelleri geliştirmesinin en büyük etmenlerinden biri sürdürülebilir, iklim ve doğa dostu politika ve stratejiler geliştirmeleridir.

KGK, özel sektörde yer alan tüm aktörlerin, sürdürülebilir politika ve stratejiler geliştirerek iklim kriziyle mücadelede olumlu katkılar yapmalarını sağlamak adına çok büyük bir atılım yapmıştır. Zira kurum yapmış olduğu çalışmalar ve düzenlemelerle hem Türkiye'nin 2053 hedeflerine ulaşmasında hem de dünyada devam eden iklim kriziyle mücadele çalışmalarına olumlu katkılar sunmaktadır. İklim krizinin artan etkileri sebebiyle bazı işletmeler faaliyetlerinin; çevre, sosyal ve yönetim konularına dair sürdürülebilirlik raporlarını yayımlamaktadırlar. Bu raporlar yayımlanırken işletmelerin uyduğu bazı kurallar ve takip

ettiği bazı ilkeler vardır. İşletmelerin iklim kriziyle mücadeleye yönelik katkılarının daha işlevsel olması elbette daha sistematik hareket etmeye bağlıdır. Muhasebe ve denetim standartlarında olduğu gibi sürdürülebilirlik alanında da standartların oluşturulması raporlamanın; daha şeffaf, karşılaştırılabilir ve güvenilir olmasına katkı sağlayacaktır. 6102 sayılı TTK’de yapılan değişikliklerle birlikte KGK Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarını belirleyip yayımlamaya yetkili kılınmıştır. Yasal temelin atılmasından sonra 28 Mart 2023 tarihinde kuruma bağlı, sürdürülebilirlik standartları dairesi başkanlığı kurulmuştur (kgk.gov.tr, 2025-e).

Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun 88. Maddesinde yapılan değişikliklerle KGK, TSRS ile ilgili geniş yetkiler tanınmıştır. KGK, yapısı itibarıyla yetkin bir kadro yapılanmasına sahiptir. Meslek personelleri olan KGK uzman ve uzman yardımcıları çok iyi derecede İngilizce dilini bilmektedirler. Gerekli aşamaları geçerek kadrolara atanan uzman yardımcılarının, uzmanlık statüsüne yükselebilmeleri için İngilizce dilinde Kurum tarafından belirlenmiş olan standartlara erişmiş olmaları gerekmektedir. KGK, çalıştığı ve düzenlediği alanlardaki hâkimiyetinin beraberinde yabancı dil konusundaki bu itinalı çalışmasıyla, standartlar konusunda oldukça başarılı sonuçlar ortaya koymaktadır. Zira gerek Muhasebe ve Denetim Standartları ve gerek TSRS’ler KGK’nin uluslararası anlamda takip ettiği Kurumlarca yayımlanmaktadır. KGK Türkiye’de uygulanacak olan TSRS’leri belirlerken Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Vakfı maiyetinde oluşturulan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) tarafından hazırlanıp yayımlanan ve tüm dünyaca takip edilen uluslararası standartları rehber olarak almıştır (kgk.gov.tr, 2025-f).

Ekonomik hayatın önemli unsurlarından olan işletmeler, belirli hukuksal düzenlemelere ve muhasebe uygulamalarına tâbi olarak varlıklarını sürdürmektedirler. Her yıl belirli periyotlarla bağlı kalarak dönem içerisinde yapmış oldukları faaliyetleri, sermaye giriş çıkışlarını, mal hareketlerini ve işletmeyle ilgili birçok bilgiyi raporlamaktadırlar. Finansal tabloların yayımlanması, şirkete yatırım yapmak isteyen potansiyel yatırımcıların ve ayrıca şirkete borç veya kredi verecek olan şirket ve kuruluşların sağlıklı karar verebilmeleri için gereklidir (kgk.gov.tr, 2025-g).

4. KGK’nin Uluslararası İş Birlikleri

İşletmeler faaliyetleriyle ilgili raporlamalar yaparken bu raporlamalar belirli denetim süreçlerinden geçmektedir. Bağımsız denetim mekanizmasıyla işleyen bu süreç, KGK’nin, bağımsız denetim şirketlerini ve bağımsız denetçileri Kurum Uzman ve Uzman

yardımcılarıyla denetlemesi sonucu bir bütün hâline gelmiş olur. KGK elbette denetim ve muhasebe alanındaki standartları belirleyen Kurum'dur fakat KGK'nin alanındaki yetkinliğinin sağlayıcılarından biri de ulusal ve uluslararası bağlantıları ve bu bağlantılarıyla yaptığı iş birlikleridir. Kurum'un ülke içindeki bağlantılarının önemi şudur ki SPK, BDDK ve Merkez Bankası gibi Kurum ve Kuruluşlarla, çalışma alanları ve maiyeti altındaki işletmeler çoğu zaman benzerlik göstermektedir. Örneğin tıpkı KGK gibi SPK ve BDDK de kamu tüzel kişiliğini haiz, kendi özerk bütçesi olan ve BİO olarak devlet teşkilatı içerisinde bağımsız bir yere sahiptirler.

KGK'nin uluslararası alanda kurmuş olduğu ilişkiler bütünü, yapmış olduğu iş birlikleri aracılığıyla, Türkiye'deki düzenleyici rolünü daha kabul edilebilir kılmaktadır. Uluslararası üyelikler ve kabul edilen protokoller vasıtasıyla KGK'nin küresel anlamda entegrasyon misyonu tamamlanmaktadır. Uluslararası alanda var olmanın bir diğer katkısı da Türkiye'nin iklim kriziyle mücadelesinde KGK'nin çabalarının, kurumsal yetkinliğin ve uluslararası standartlara uyumun gelişmişlik seviyesini göstermesidir. Zira KGK sürdürülebilirlik raporlamasının Türkiye'ye entegrasyonu konusunda oldukça hızlı bir reaksiyon göstermiştir. Türkiye'nin iklim kriziyle mücadelesinin daha kurumsal bir zemine oturarak uluslararası kriterlere uygun hâle gelmesinin daha ulaşılabilir bir vaziyete gelmesi KGK'nin çalışmalarının sonucudur.

İklim krizi mahiyeti itibarıyla beşerî hayatın birçok alanını etkilemektedir. Ekonomik hayat da iklim krizinden etkilenmekte ve aynı zamanda iklim krizinin gidişatını etkilemektedir. Bu noktada sürdürülebilirlik kavramıyla birlikte “yeşil finansman” kavramı da ortaya çıkmıştır. Doğanın ve çevrenin zarar görmeden korunmasıyla ilintili olarak sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması gereklidir. Sürdürülebilir kalkınma ise su ve hava kirliliklerinin önlenmesi, toprağın yapısının bozulmasının önlenmesi ve karbon gazlarının aşırı salınımının önlenmesi gibi birçok önlem ile mümkündür. Yeşil finansman ise alınması gereken bu önlemlerin yanında enerjide çevre dostu türlerin seçilmesi ve geliştirilmesi, doğanın korunmasının ön planda olduğu her türlü yatırımların karşılanması anlamına gelmektedir (Çanakçıoğlu, 2023: 543).

İklim krizinin yıkıcı etkilerinin azaltılması amacıyla, sürdürülebilirlik kavramı ışığında ekonomik faaliyetler tekrar ele alınmaktadır. Bu noktada ekonomik faaliyetlerin belli başlı kriterlerle birlikte sınıflandırılmasına ihtiyaç vardır. Bu sınıflandırmayı ifade eden “yeşil

taksonomi” kavramı ortaya çıkmıştır. Taksonomi, Fransızca dilinden Türkçeye kazandırılmış bir kavramdır ve “Sınıflandırma ve bu sınıflandırmada kullanılan kurallar bütünü” olarak tanımlanmaktadır (sozluk.gov.tr, 2025). Bu ölçüde bakıldığında yeşil taksonomi ifadesi “yeşil sınıflandırma” olarak anlaşılabilir. Taksonomi ifadesi günlük kullanımda pek fazla yer edinmediği için açıklanması gereken bir ifadedir.

İklim krizinin yıkıcı etkilerinin azaltılması amacıyla, ekonomik alanda yapılması gerekenler, yeşil taksonomi yardımıyla daha anlaşılır hâle gelmektedir. Yeşil taksonomi, iklim kriziyle mücadele konusunda atılması gereken adımlara hizmet eden yatırım alanlarının ve yatırımların gerçekleştirilmesi için yapılacak faaliyetlerin herkes tarafından anlaşılabilir hâle gelmesi için prensip ve kriterlerin belirlenmesi sürecini ifade etmektedir. Yeşil taksonomi, iklim kriziyle mücadele konusunda ekonomik birimlere bir nevi rehberlik sağlamaktadır. Avrupa Yeşil Mutabakatı bağlamında ortaya konan yeşil taksonomi üzerine Türkiye’de gerekli altyapı oluşturulmaya çalışılmaktadır (iklim.gov.tr, 2025-a).

4.1. COP 29’da KGK’nin Sunduğu Politika Önerileri

İklim kriziyle mücadelede küresel anlamda farkındalık BMİDÇS ile başlamıştır. 1992 senesinde kabul edilen ve anlaşmaya taraf olan devletlerin iklim kriziyle mücadele konusunda sorumluluklar almasıyla neticelenen BMİDÇS sonrasında her yıl Taraflar Konferansı (COP) yapılmaktadır. Düzenlenen COP’larla her yıl, iklim krizine karşı alınması gereken önlemler ve uygulanacak stratejiler güncellenerek belirlenmektedir (iklim.gov.tr, 2025-b).

BM nezdinde düzenlenmeye devam eden COP toplantılarının 29.’su 11-22 Kasım 2024 tarihinde Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de düzenlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına birçok kurum ve kuruluş temsilcisinin katıldığı toplantıya KGK’dan de temsilciler iştirak etmiştir. COP 29’da ülkelerin, vatandaşlarını ve ekonomilerini iklim krizine karşı korumasının ve yeşil enerji dönüşümlerinin faydalarından yararlanmanın önemine vurgu yapılmıştır. Yaklaşık 200 ülkenin temsil edildiği organizasyonda bazı hususlarda karar kılınmıştır. Gelişmekte olan ülkelere sağlanması gereken 100 milyar ABD doları olan miktarın 2035 senesine kadar senelik 300 milyar ABD doları miktara çıkarılması; 2035 senesinde kadar, gelişmekte olan ülkelere sağlanan finansmanın senelik 1,3 trilyon ABD doları miktarına çıkarılması için kolektif çalışmanın sağlanması konularında ortak karara varılmıştır. İlk kez Paris Anlaşması’yla gündeme gelen *New Collective Quantified Goal (NCQG)* yani Yeni Toplu Nicel Hedef konusu COP 29’da tüm ülkelerin aktif katılımıyla 300 milyar ABD doları hususunda üzerinde çalışılmak üzere kabul edilmiştir (unfccc. int, 2025).

COP 29’da birçok toplantı ve etkinlik gerçekleştirilmiştir. 16 Kasım 2024 tarihinde, Türkiye’nin temsil edildiği pavilyonda Entegre Raporlama Türkiye Ağı’nın (ERTA) koordine ettiği “Kurumsal Raporlamanın Küresel Temeli: Entegre Bakış Açısı ile Sürdürülebilirlik Standartları” isimli bir panel düzenlenmiştir. Düzenlenen panele KGK Başkanı Dr. Hasan ÖZÇELİK de iştirak etmiştir. Öte yandan ISSB üyelerinden Jenny Bofinger-Schuster gibi önemli isimler de panele katılmıştır. Panel boyunca, global ve ulusal ölçekte sürdürülebilirlik raporlamasına yön veren kurumların temsilcileri de çeşitli değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Dr. Hasan Özçelik, sürdürülebilirlik raporlamasının Türkiye’deki yansımalarını, mevcut ve potansiyel yatırımcıları da göz önüne alarak bir sunum yapmıştır. Sunumda, şirketlerin yeşil finansmana erişimini kolaylaştıracak stratejileri ve Türkiye’deki sürdürülebilirlik raporlaması ile ilgili KGK’nin çalışmalarını aktarmıştır. Panelde yapılan sunumun içeriğine ulaşamamıştır zira sunum dosyası herhangi bir mecrada yayımlanmamış ve KGK’nin iç kaynağı olarak tutulmuştur (kgk.gov.tr, 2025-h).

4.2. Uluslararası Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarıyla Uyum

İklim kriziyle mücadele konusunda 20. yüzyılda başlayan ve hızlı bir şekilde ilerleyen çalışmalar vesilesiyle birçok yaklaşım ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda iklim krizinin etkilediği veya iklim krizini etkileyen alanlar ve konular ele alınarak konunun muhteviyatı derinlik kazanmıştır. Sürdürülebilirlik kavramının ortaya çıkışı ve üzerine yapılan çalışmalar iklim krizine olan bakışın seyrini olumlu anlamda geliştirmiştir. Sürdürülebilirlik kavramı hakkında yapılan kritiklerden biri de bu kavramın gerek devlet gerek özel sektör tarafından, bir raporlama konusu yapıp yapılamayacağı hususunda olmuştur. KGK’nin Türkiye’de uygulamaya koyduğu sürdürülebilirlik raporlaması ve sürdürülebilirlik standartlarının arka planının da ele alınması bu konunun geleceğinin de iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Kurulduğu 1971 senesinden bu yana her yıl ocak ayında İsviçre’de bulunan Davos kasabasında düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu’nun 1997 yılı toplantısı sürdürülebilirlik açısından büyük önemi haizdir. Bu toplantıda dünya genelinde ilk defa sürdürülebilirlik raporlaması çalışmalarını yürütecek olan Küresel Raporlama Girişimi (*Global Reporting Initiative – GRI*) kurulmuştur. GRI ile birlikte işletmelerin çeşitli performans ölçümlerinin yapılarak belirli kurallar çerçevesinde raporlama yapmaları öngörülmüştür. Dinamik bir yapıya sahip olan kurum çeşitli yenilemelerle yoluna devam etmiştir. Yapılan çalışmalar

neticesinde 2000 senesinde GRI tarafından G1 adıyla ilk raporlama rehberi yayımlanmıştır (Saban vd., 2017: 107).

GRI'nin amacı şirketlerin çevre konusunda duyarlı davranarak ilkesel bir şekilde hareket etmelerini sağlayacak mekanizmaları oluşturmaktır. 2001 senesinde bağımsız bir kuruluş olarak kurulan GRI, yapılan güncellemelerden sonra G2 ismiyle yeni bir rehberi kullanıma sunmuştur. Zaman içerisinde GRI tarafından yapılan çalışmaların ürünü olan raporlama ilkelerine rağbet artmış, şirketlerin ve kurumların raporlama ilkelerini benimsediği bir süreç başlamıştır. Böylece GRI tarafından çalışmalar devam ettirilmiş ve ilk olarak 2006 senesinde G3, sonrasında ise 2013 senesinde G4 oluşturulmuştur. Takip eden yıllarda dünya genelinde devam eden gelişmelerin de etkisiyle birlikte iklim kriziyle mücadele bilinci artmış ve sürdürülebilirlik raporlamasına katılım yayılmaya başlamıştır. Bu minvalde GRI, çalışmalarını sürdürmüş ve 2016 senesinde salt bir rehberlik yapmaktan öteye geçerek küresel anlamda sürdürülebilirlik raporlaması standartları belirlemeye geçiş yapmıştır (globalreporting.org, 2025).

Sürdürülebilirlik raporlaması ile ilgili bir diğer önemli adım BM tarafından atılmıştır. 2000 senesinde Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC) ismiyle kabul edilen sözleşme, sürdürülebilirlik alanında dünyanın en kapsamlı kurumsal sürdürülebilirlik girişimi olarak kabul edilmektedir. BM bu girişim ile şirketlere bazı ilkeleri benimseterek, yapacakları işlerin sorumluluklarını ilkesel olarak gözden geçirmelerini ve özellikle sürdürülebilirlikle uyumlu olarak hareket etmeyi sağlamayı amaçlamaktadır. UNGC, tarafından tüm dünyaya 10 ilke tanıtılmıştır. Bu ilkelerin zemini hazırlanırken BM tarafından; Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Rio Çevre ve Kalkınma Bildirgesi ve Birleşmiş Milletler Yolsuzluğa Karşı Sözleşme gibi önemli anlaşma ve bildirilerden esinlenilmiştir. Bu 10 ilkeden çevre ile ilgili olanları şunlardır: “İşletmeler çevresel sorunlara karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemelidir”, “Daha fazla çevresel sorumluluğu teşvik etmek için girişimlerde bulunmak”, “Çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını teşvik etmek”. Dünya milenyum çağına girerken ve teknolojinin de katkısıyla küreselleşme her alanda devam ederken BM tarafından atılan bu adım, iklim kriziyle mücadeleye bir katkı fırsatı sunmuştur. Zira şirketlerin, iş planlamalarında ve süreçlerinde sürdürülebilir bir yaklaşım sergilemelerinin teşviki büyük bir önemi haizdir. UNGC'ye katılım gönüllülük esasında dayanmaktadır. Katılan şirketler yıllık olarak “İlerleme Bildirimi” vermek yükümlülüğü altına girmektedirler. Öte yandan UNGC, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (SDG) ulaşma konusunda özel sektörün etkisini

artırmaya yönelik hareket etmektedir. Aynı zamanda kurum, sürdürülebilirlikle ilgili dünyada çalışmalar yapan kurumlarla yakın ilişki içerisinde (unclobalcompact.org, 2025-a).

İşletmelerin insan ömrüyle sınırlı olmayan varoluşlarının önemli unsurlarından birisi, bir dönemde yapmış oldukları faaliyetlerin belirli ilke ve kurallar çerçevesinde raporlamalarıdır. İklim kriziyle mücadelenin gündeme gelmesine kadar dünya genelinde işletmeler yalnızca finansal raporlamayla ilgilenmekteydiler. Sonrasında ortaya çıkan sürdürülebilirlik raporlamasıyla ilgili çalışmaların önemli bir noktası da Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC) tarafından başlatılmıştır. 2010 senesinde Londra’da kurulmuş olan IIRC, işletmelerin klasik anlamda yapmış oldukları finansal raporlamayı sürdürülebilirlikle beraber ele alınmasını önermiştir. Bu iki raporlamanın birbiriyle ilişkili olarak ve birbirinden beslenerek yapılmasını anlatan “Entegre Raporlama” (IR) ifadesini literatüre kazandıran kurum IIRC olmuştur. Böylece şirketler uzun yılları kapsayan hedeflerini gerçekleştirirken yatırımcılarına daha belirgin bir görünüm sunabilmektedirler (Sultanoğlu ve Akdoğan, 2020: 25).

Uluslararası Raporlama Çerçevesi ve Entegre Düşünce Prensipler, değer oluşturma ve koruma gibi alanlarda etkileşimi artırmak ve geliştirmek amacıyla meydana getirilmiştir ve hâlihazırda dünya genelinde 75 ülkede kullanılmaktadır. IIRC, muhasebe ve sürdürülebilirlik alanlarında standartlar oluşturmak maksadıyla kurulmuş olan IFRS Vakfı uhdesinde olarak varlığını sürdürmektedir. IIRC ile birlikte ortaya çıkan Entegre Raporlama Çerçevesi şu anda IFRS Vakfı’nın *International Accounting Standards Board (IASB)* ve *International Sustainability Standards Board’ın (ISSB)* ortak çalışmasına bırakılmıştır (ifrs.org, 2025-a)

İşletmelere sürdürülebilirlik konusunda rehberlik yapan girişimlerden biri de Sürdürülebilirlik Muhasebe Standartları Kurulu (SASB)’dir. 2011 senesinde ABD’de kurulan ve bağımsız bir organizasyon olan SASB, şirketlerin çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) alanlarındaki faaliyet değerlendirmelerine mercek tutar. SASB, şirketlerin mevcut ve potansiyel yatırımcılarına bir fikir vermek maksadıyla ESG konularındaki performans göstergelerini sektörlere ayırarak bir raporlama yapmayı önermektedir (Akarçay, 2014: 4).

SASB’nin koyduğu standartlar işletmelerin nakit akışları, finansman kaynaklarına erişimi gibi alanlarda ölçülü bir tarzda etkilemesi öngörülen, sürdürülebilirlikle alakalı olan risk ve fırsatlara dair sektörel perspektifle raporlama yapmalarına rehberlik eder. SASB tarafından ekonomik olmayan bilgilerin ekonomik etkilerini karşılaştırılabilir ve şeffaf bir hâle getirerek

belirlenmiş 77 sektörde sürdürülebilirlikle ilgili tespitlerini yapar. 2022 senesi ağustos ayında IFRS Vakfı bünyesindeki Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) tarafından SASB'nin sorumluluk alanlarındaki konular devralındı. ISSB, SASB tarafından oluşturulmuş olan Standartları devam ettirerek geliştirmeyi garanti etmiş ve hem rapor hazırlayıcılarına ve hem de yatırımcılara SASB tarafından üretilen Standartlarını kullanma konusunda özendirmeye devam etmektedir (ifrs.org, 2025-b)

İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan BM tüm dünyada kabul gören, fakat son zamanlarda çeşitli tartışmaların odağı olan bir kuruluştur. BM her ne kadar tartışmaların odağında olsa da yapılan her toplantı ve sunulan her bildiri tüm dünyada ses getirmektedir. 25 Eylül 2015 tarihinde toplanan BM Genel Kurulu sürdürülebilirlik raporlaması adına önemli bir görüşme gerçekleştirmiştir. Genel Kurul'a üye olan tüm ülkelerce, 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı ve bu amaçlara hizmet eden 169 hedeften teşekkül eden 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi (SDG) kabul edilmiştir. Kabul edilen 2030 Gündemi'nin dikkat çekici yanlarından biri seçilen slogan olmuştur "Kimseyi Geride Bırakma". Bu slogan vesilesiyle sürdürülebilirlikle ilgili yapılan çalışmalardan mahrum kalan her grubu ve kitleyi de önemseyen bir bakış açısı yansıtılmaktadır. 2030 Gündemi'nin esasında sürdürülebilirlik raporlama sürecine katkısı oldukça mühimdir. Zira BM'nin tüm dünya genelinde tanınıyor olması, kabul edilen sürdürülebilirlik ilkelerinin global anlamda rağbet görmesine katkı sağlamıştır. Üzerinde mutabık olunan SDG'lerin kabul görmesiyle, yapılacak olan sürdürülebilirlik raporlamalarının SDG'lere ne ölçüde katkı sağladığı gözlemlenmeye başlanmış ve böylece sürdürülebilirlik raporları önemli bir gösterge ve araç hâlini almaya başlamıştır. SDG'lerin kabul görmesinin bir diğer önemli sonucu da üzerinde anlaşmaya varılan 17 Amacın etkisiyle, tüm dünyada yapılan sürdürülebilirlik raporlamaları birbirleriyle mukayese edilebilir bir ortam yakalamıştır (Baysar vd., 2023: 45).

Dünya genelinde 2000'li yıllardan sonra sürdürülebilirlik raporlamasıyla ilgili çalışma yapan kurum ve kuruluşlar artmaya başlamıştır. Ortaya çıkan sürdürülebilirlik raporlaması kriterleri ve ilkelerinin çoğunluğu işletmelerin diğer tüm alanlarıyla sürdürülebilirlik alanını beraber ele alarak bir değerlendirme yapmaktadır. *Financial Stability Board (FSB)* tarafından G20 ülkelerinin yaptığı çağrılarının da etkisiyle, 2015 senesinde *Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TFCD)* kurulmuştur. 2017 senesinde TFCD şirketlerin sermaye tahsisinde etkinliğinin sağlanması ve şeffaflığının artmasına yardımcı olmak üzere oluşturulmuş olan, iklim konusunda ekonomik önerilerde bulunmuştur. Şirketlerin faaliyet gösteriş tarzlarının temel yapı taşlarını ifade eden dört belirlenmiş alanda öneriler

sunulmuştur: Yönetişim, strateji, risk yönetimi ve ölçütler ve hedefler. TFCD birbiriyle ilintili olan bu dört temelden yola çıkarak, diğer raporlama kuruluşlarının iklimle ilgili olası risk ve fırsatları nasıl ele aldıklarını daha iyi anlamak adına toplam 11 öneriyle katkı sağlamaktadır. FSB, yayımlanan önerilerin ardından TFCD'den bu alanda rehberlik sağlamasını ve iklimle ilgili ekonomik açıklamaların ve raporlama faaliyetlerinin açıklanan önerilere uygunluğunun yakından takip edilmesini istemiştir. Öte yandan FSB, 2023 senesine kadar yıllık olarak durum raporları oluşturmasını TFCD'den istemiştir. 2023 yılında raporların teslim edilmesinin ardından TFCD feshedilmiştir. Diğer sürdürülebilirlik raporlama yaklaşımlarından ayrı olarak TFCD sadece iklimle ilgili ekonomik risk ve fırsatlara odaklanmasıyla farklılık arz etmiştir (fsb-tcfd.org, 2025).

AB, küresel pandemi sürecinde eksiklikleri görülen küresel tedarik zincirlerindeki var olan faaliyetlerin, çevreye ve sosyal hayata olan etkilerini daha tarafsız ve belirgin bir tarzda takip etmek ve gerektiğinde yön vermek maksadıyla çeşitli düzenlemeler yapmıştır. Bu minvalde 23 Şubat 2022 tarihinde Kurumsal Sürdürülebilirlik ve Özen Yükümlülüğü Direktifi Taslağı'nı (CSDD) yayımlamıştır. Böylece AB, şirketlerin ilgili konulardaki kurumsal politikalarını mevcut yükümlülükleriyle bütünleştirmelerini sağlamayı hedeflemektedir. Takip eden süreçte 5 Ocak 2023 tarihinde Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) yürürlüğe girmiştir. CSRD ile belirli büyüklükteki işletmelerin çevresel ve sosyal etkileri belirleme ve bunları önlemek veya azaltmak, nihayetinde de raporlamak yükümlülüğü gelmiştir. Bu yapılan düzenlemelerin bütünlüğünü sağlamak amacıyla 31 Temmuz 2023 tarihinde Avrupa Komisyonu'na Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (ESRS) kabul edilmiştir. AB tarafından yapılan bu çalışmalarla birlikte, AB kapsamında sürdürülebilirlik raporlaması hususunda bütüncül ve bağlayıcı bir çerçeve oluşturulmuştur (ticaret.gov.tr, 2025).

KGK tarafından sürdürülebilirlik raporlamasıyla ilgili yasal mevzuatın oluşturulmasında, tüm bu kurum ve kuruluşların yakından takip edilmesi, konunun sağlam bir zemine oturmasına ve uluslararası standartlarla uyumun daha iyi sağlanmasına yardımcı olmuştur.

4.3.KGK'nin Öncülüğünde Özel Sektörde Sürdürülebilirlik Raporlamasının Yaygınlaşması

İklim kriziyle mücadele topyekûn yapılması gereken, birçok alanda koordineli çalışmayı gerektiren zorlu ve uzun soluklu bir süreci gerektirmektedir. Bugüne kadar bu alanda yapılan

bütün çalışmalar gerek birbiriyle koordineli olarak gerek de bağımsız olarak yapılmış olsun neticede dünya genelinde kümülatif bir bilgi birikimini meydana getirmiştir. İklim kriziyle mücadele hâlihazırdaki dünya düzeninde devletler ve uluslararası kabul görmüş kurum ve kuruluşlar öncülüğünde yürütülmektedir. Fakat devletler ve uluslararası kuruluşlar nihayetinde tüzel kişiler olduğundan ancak iklim kriziyle mücadelenin gerektirdiği araçları sağlayabilir, düzenlemeler yapabilir fakat bir bilinç hâlinde bu sorunla mücadele edemez.

İklim kriziyle mücadelenin daha gerçekçi bir zemine oturmasının önemli unsurlarından biri ve belki de nihai aşaması tüm bireylere bu bilincin yayılmasıdır. Fakat devlet ve birey arasında devletin tüzel kişiliğinin ve resmî yapısının gereği olarak bu konuda sınırlı bir etkileşim olmaktadır. Zira merkezî devlet sistemlerinin hâkim olduğu bir dünya düzeninde devletler sınırlı personel ve organizasyon gibi sebeplerle bireylerle yeterli etkileşimi sağlayamamaktadır. Bu açmazı çözebilecek aktör özel sektörde yer alan unsurlardır. Özel sektör serbest piyasa koşullarında çok ufak sermayeli işletmeleri de ulusötesi şirketleri de bünyesinde barındırmaktadır. Öyle ki bazı şirketlerin sermaye büyüklüğü dünyadaki birçok devletin merkez bankası rezervinden daha büyük bir ölçüdedir. Şirketlerin belirli alanlarda ihtisaslaşmaları sahip oldukları organizasyonların daha işlevsel ve dinamik olmalarını sağlamaktadır. Dünyanın şu anki en büyük sorunlarından biri olan iklim krizi şirketlerin de gündemine girmiştir. Uluslararası alanda yapılan toplantı, anlaşma ve organizasyonların etkisi ve devletlerin de süreçleri teşvik etmesiyle birlikte özel sektör iklim kriziyle mücadelede rol almaya başlamıştır.

Türkiye özelinde bakıldığında KGK'nın iklim kriziyle mücadeledeki yerinin önemi çok büyüktür. Zira sürdürülebilirlik konusunda dünyada muadili olan tüm kurumlara örnek olacak bir hız ve özenle ISSB'nin yaptığı çalışmalara uyum sağlayan kurum, özel sektöre sürdürülebilirlik raporlaması konusunda çok geniş ve büyük bir vizyonla bir yol açmaktadır. Elbette bazı büyük şirketler KGK'nın TSRS'leri yayımlamasından evvel sürdürülebilirlik raporlaması yapmaya başlamıştı fakat ülke genelinde sürdürülebilirlik raporlaması uygulamasının başlatılması KGK ile olmuştur.

Türkiye'de sürdürülebilirlik raporlamasının ilk örnekleri 2000'li yıllardan sonra görülmeye başlamıştır. Özellikle 2000 senesinde GRI tarafından yayımlanan G1 isimli ilk raporlama rehberiyle dünyanın çeşitli yerlerinde ve Türkiye'de sürdürülebilirlik raporlaması GRI'nin yapmış olduğu rehberlik doğrultusunda bazı işletmeler tarafından yapılmaya başlamıştır. KGK öncesi dönemde sürdürülebilirlik raporlamasıyla ilgili yasal düzenlemeler olmadığından

raporlama, işletmelerin inisiyatifiyle yapılmaya başlamıştır. Öte yandan UNGC'nin kabul edilmesi de şirketlerin sürdürülebilirlik raporlamasına yönelmesinde etkili olmuştur. Bu doğrultuda Türkiye'deki sürdürülebilirlik raporlamalarının ilk örneklerinden birinin 2005 senesinde oluşturulduğu söylenebilir (Ertan, 2018: 470).

Türkiye'de sürdürülebilirlik raporlamasının dönüm noktalarından biri de Borsa İstanbul A.Ş. (BİST) tarafından 2014 senesinde oluşturulan BİST Sürdürülebilirlik Endeksi'dir. Bu endeks, sürdürülebilirlik konusundaki çalışmaları ön plana çıkan şirketlerin ekonomik piyasalarda daha fazla fark edilmesini sağlamaya yönelik bir endekstir. BİST tarafından oluşturulan endeks, ESG kriterlerine uygun tarzda hareket eden işletmeleri mevcut ve potansiyel yatırımcılara tanıtarak sürdürülebilirliği iş ve ekonomi hayatına daha fazla entegre etmeyi amaçlamaktadır. BİST Sürdürülebilirlik Endeksi, KGK'nin sürdürülebilirlik atılımından evvel Türkiye'de sürdürülebilirlik raporlamasının gelişmesinde önemli bir yer tutmuştur (Önce vd., 2015: 240).

KGK'nin sürdürülebilirlik alanında söz sahibi olacağı sürecin başlangıcı olarak 4 Haziran 2022 tarihinde 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci maddesinde değişiklik yapılmıştır. Böylece TSRS'lerin uluslararası standartlara uyumlu bir tarzda tespit edilip tüm ülke genelinde uygulanmak üzere yayımlanması yetkisi KGK'ye verilmiştir. KGK'ye verilen bu yetki öncesi dönemde işletmelerin inisiyatifiyle yayımlanan sürdürülebilirlik raporlamaları artık kanuni bir zorunluluk olmuştur. Sürdürülebilirlik raporlamasının zorunlu hâle gelmesi, işletmelere çevresel konularda ve iklimle ilgili konularda paylaştıkları bilgilerin daha belirgin olmasını ve kurumsal olarak hesap verilebilirliğinin sağlamlaşmasına olanak sağlamaktadır. Ayrıca sürdürülebilirlik raporlamasının uluslararası standartlarla uyumlu hâle getirilmesinin neticelerinden biri olarak işletmelerin ekonomik anlamda, dünyadaki tüm yatırımcılar nezdinde daha kabul edilebilir bir konuma gelmesinin önü açılmıştır. Öte yandan işletmelerin direkt olarak kontrolü altında bulunmayan, tedarik zinciri, ürün kullanımı ve taşımacılık gibi alanları içeren Kapsam 3 emisyonları konusunda da kolaylık sağlanmıştır. TSRS'lere göre ilk iki sene içerisinde Kapsam 3 emisyonlarının raporlanması zorunluluk kapsamı dışında tutulmuştur (kgk.gov.tr, 2025-1).

5. Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedeflerine Sunulan Katkılar

İklim kriziyle mücadele konusunda Türkiye hedef yıl olarak 2053 yılını seçmiştir. Sera gazı salınımları konusunda net sıfır emisyon hedefine ulaşılması dünyaya duyurulmuştur. Birçok alanda ve birçok kurumyla Türkiye iklim kriziyle mücadele etmektedir. Fakat Türkiye'nin 2053 yılına dair net sıfır emisyon hedefi yalnızca salt çevre politikalarını kapsamamaktadır. KGK'nin üstlenmiş olduğu rolle birlikte, ekonomik ve kurumsal birimler yeni bir dönüşüme hazırlanmaktadırlar (csb.gov.tr, 2025).

Türkiye genelinde muhasebe ve denetim alanında otorite sahibi olan KGK, sürdürülebilirlik raporlaması konusunda yaptığı çalışmalar ve düzenleyici fonksiyonu vesilesiyle iklim kriziyle mücadele konusunda büyük bir fırsatın anahtar bir aktörü konumundadır. 2023 yılında yayımlanan TSRS'ler, işletmelerin çevre konusundaki etkileşimlerini, iklimle ilgili barındırdıkları riskleri ve yaydıkları emisyonların hangi faaliyetlerden kaynaklandığı gibi bilgileri yayımlamayı zorunlu kılmıştır. Yayımlanacak bu bilgilerin bir raporlama faaliyeti içerisinde sunulacak olması daha sistematik bir yaklaşımı içermektedir ki yapılacak sürdürülebilirlik raporlamaları işletmelerin yaptıkları finansal raporlamalarla da entegre olmak gibi bir koşula da sahiptir. Öte yandan yayımlanan bilgilerin güvenilirliği hem yatırımcıların hem de kamuoyunun sürdürülebilirlik raporlamasına olan inancının önemli bir unsurudur. Sürdürülebilirlik raporlamalarının güvenilirliğinin sağlanması adına KGK tarafından, sürdürülebilirlik raporlamalarına dair güvence denetimleri zorunlu tutulmuştur ve bu güvence denetimlerinin sınırlı güvence ile başlatılmasına karar verilmiştir (kgk.gov.tr, 2025-i).

İşletmelerin sürdürülebilirlik raporlamasını yasal çerçeve bağlamında ve KGK gibi bağımsız ve düzenleyici bir otoritenin denetiminde yapması; işletmelerin şeffaflığını artırmış ve bu alandaki hesap verebilirliğine katkı sağlamıştır. TSRS'lerin en dikkat çekici özelliklerinden biri de IFRS S1 ve S2 standartlarına uygun bir şekilde yayımlanmış olması ve böylece Türkiye'deki var olan özel sektörün uluslararası piyasalarla etkileşimini kolaylaştırmasıdır. Bir diğer katkı da küresel iklim piyasalarına entegrasyon TSRS'nin yayımlanmasıyla imkân bulmakta ve TSRS'ler iklim kriziyle mücadelede yeşil yatırımların teşvik edilmesine zemin hazırlamaktadır. KGK'nin sürdürülebilirlik raporlaması konusundaki düzenlemeleri yalnızca mevcut finansal raporlamanın kapsamını genişletmekle sınırlı kalmamış aynı zamanda iklimle ilgili finansal açıklamaların ve raporlamaların hem kalitesini hem de güvenilirliğini artırmıştır. Bu durum Türkiye'nin 2053 senesi hedeflerine hem bir devlet kurumu olarak

KGK'nin katkısını artırmış ve KGK'nin yaptığı düzenlemelerle devlet kurumlarının yanında özel sektörün de iklim kriziyle mücadelede belirleyici bir rol almasının önünü açmıştır. Zira iklim krizinin derinleşmesinin sebeplerinden biri de üretim sürecinde işletmelerin çevreye yaydıkları zararlı atıklar ve gazlardır. Sürdürülebilirlik raporlamasının yayılmasıyla birlikte artık kamuoyu tarafından işletmelerin karbon ayak izi, kullandıkları enerji kaynakları gibi çevresel etki faktörleri daha iyi gözlemlenebilecektir. İklim kriziyle mücadelede önemli kavramlardan biri olan karbon ayak izi, bir bireyin bir takvim yılı içerisinde doğaya yaymış olduğu CO2 miktarının matematiksel olarak hesaplanmasıyla ortaya çıkar. Günümüz sosyal yaşamında; ulaşım, ısınma ve beslenme gibi üretim ve tüketim süreçlerine konu olan unsurlar karbon ayak izinin belirleyici faktörlerindendir. Bir bireyin veya bir tüzel kişinin yaşam döngüsü içerisinde doğaya yaydıkları CO2 miktarının Dünyada var olan sera gazlarının içerisindeki dağılımına karbon ayak izi denilmektedir (Kumaş vd., 2019: 109).

KGK'nin bu önemli atılımının belki de en önemli sonuçlarından biri Türkiye'nin kabul etmiş olduğu Paris Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi global anlaşmalara ve iklim politikalarına entegrasyonun daha rahat bir şekilde gerçekleşmesidir. Öyle ki sürdürülebilirlik raporlamasının zorunlu tutulmasıyla özel sektör topluca iklim kriziyle mücadelede bir aktör hâline gelmiştir.

6. Sonuç

KGK'nin kuruluş dinamikleri ele alındığında en başından beri gerek BM nezdinde oluşturulan anlaşma, bildiri ve toplantıları takip etmesi gerek AB tarafından kabul edilen anlaşma, direktif ve konferansları yakından izlemesi KGK'yi dünya gündemiyle yakından alakalı kılmıştır. Uluslararası alanda iklim kriziyle mücadele kapsamında, işletmelerin çevresel ve sosyal etkilerinin de yakından izlenmesi gerektiği gerçeği ortaya çıkmıştır.

Sürdürülebilirlik raporlamasına ticari hayatın dışında uluslararası perspektiften bakılacak olursa görülecektir ki TSRS'lerin hazırlanıp uygulamaya konulması, Türkiye'nin iklim kriziyle mücadele konusunda daha somut ve objektif ölçütlerle sınanabilir bir raporlama zeminine kavuşması gerçekleşmiştir. Diğer yandan her yıl düzenlenmeye devam edilen ve 2024 yılında COP 29 olarak düzenlenen Taraflar Konferansı'nda KGK de yer almıştır. KGK ülke içerisinde yaptığı düzenlemelerle ve bu düzenlemelerin uluslararası alanla uyumlu olarak ilerlemesiyle yükselen imajını COP 29'da yer alarak daha da perçinlemiştir. KGK dünya

genelinde muadili olan diğer ülke kuruluşlarına nispetle sürdürülebilirlik raporlaması konusunda en hızlı ve işlevsel hazırlığı yapan kurumların başında gelmektedir.

Türkiye'nin 2053 yılında ulaşmayı beyan ettiği hedefler hususunda KGK'nin de katkısı bulunmaktadır. Zira sürdürülebilirlik raporlaması uygulamasının özel sektörde zorunlu tutulmasının ardından işletmeler sürdürülebilirlik raporlaması konusunda daha özverili çalışmaya başlamışlardır. TSRS'lerin yayımlanmasıyla yeşil finansmana erişim de kolaylaşmıştır. Buradan hareketle KGK'nin sürdürülebilirlik konusundaki çalışmaları, sürdürülebilirlik olgusundan yola çıkarak iklim kriziyle mücadelenin devlet kurumlarından özel sektöre doğru inişinin önünü açmıştır. KGK iklim kriziyle mücadele politika ve stratejilerinin teknik zeminini oluşturan öncü bir aktör olarak devlet kurumları içerisinde ön plana çıkmıştır.

KGK'nin uluslararası alanla bütünleşerek başlatmış olduğu sürdürülebilirlik hamlesinin fark edilmesi gereken bir avantajı vardır ki o da işletmelerin yapacakları sürdürülebilirlik raporlamalarının yıllar içerisinde daha fazla yaygınlaşmasıyla kamuoyu sürdürülebilirlik ve iklim kriziyle mücadele konusunda daha fazla bilgi akışıyla karşı karşıya kalacaktır. Elbette sürdürülebilirlik raporlaması da diğer finansal raporlamalar gibi işlevi açısından yatırımcılara hitap eden belgelerdendir. Fakat gözden kaçırılmaması gereken şudur ki işletmeler sürdürülebilirlik konusunda çok fazla reklam ve pazarlama faaliyetinde bulunmaktadırlar. Sürdürülebilirlik konusunda gelecek yıllarda yüzlerce ve hatta binlerce şirketin sürdürülebilirlik raporlaması yapacak olması düşünüldüğünde âdeta otomatik bir şekilde herhangi bir özel çaba gerektirmeden toplumsal hayatın içerisinde sürdürülebilirlik konusunda mütemadiyen bir akış gerçekleşecektir. Öte yandan işletmelerin çalışanları da sürdürülebilir kurumsal kültür yaygınlaştıkça bu konuda her geçen gün daha birikimli hâle geleceklerdir. İklim kriziyle mücadele devletin tek başına başarabileceği bir mücadele değildir, özel sektörün bu mücadelenin içerisinde olması kaçınılmaz bir gerekliliktir. KGK'nin sürdürülebilirlik atılımı bu gerekliliğin zeminini çok hızlı bir şekilde sağlamıştır. Bu süreçte sürdürülebilirlik raporlamasının sadece büyük ölçekli işletmelere değil daha küçük işletmelere de hızla yayılması sürecin daha sağlıklı gelişmesi konusunda önemli bir husustur.

Türkiye'nin BM ve AB nezdinde yapılan tüm çalışmaları yakından takip etmesi uluslararası arenada varlığının gerekliliğindendir. Türkiye KGK'nin sürdürülebilirlik raporlaması ile ilgili oluşturduğu zemin ve hâlâ sürdürmüş olduğu çalışmalarla uluslararası alandaki varlığını güçlü bir şekilde sürdürmektedir. KGK bağımsız ve düzenleyici bir otoritedir, kendine ait bir tüzel

kişiliği ve bütçesi vardır fakat ardında merkezî idarenin hiyerarşik varlığı bulunmamaktadır. Türkiye'nin iklim kriziyle mücadele vizyonu olan 2053 hedeflerine tutarlı bir şekilde ilerleyebilmesini kolaylaştırabilecek olan KGK'nin, kurumsal anlamda uluslararası alanda yapmış olduğu bu çalışmalar devlet tarafından desteklenmeye devam edilmeli ve KGK'ye bu konuda daha fazla alan açılmalıdır.

İklim kriziyle mücadelenin daha güçlü sürdürülebilmesi adına değerlendirilmesi gereken bir husus vardır. Türkiye'de iklimle ilgili yaşanan sorunlarla başa çıkmak adına yapılan hamlelerden biri olarak çevre ve iklim alanındaki Bakanlığın adının: “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı” olarak düzenlenmesi elbette bu önemli bir adımdır fakat “Çevre, Şehircilik ve İklim Kriziyle Mücadele Bakanlığı” olarak yeniden düzenlenecek olursa iklim kriziyle mücadele konusunda hem devlet bazında kurumsal bilinç yükselecek ve hem de halk nezdinde sorunun önemi daha iyi bir şekilde kavranma imkânı bulacaktır.

Kaynakça

- Akarçay, Ç. (2014). Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu. *Öneri Dergisi*, 11(42), 1-11. <https://doi.org/10.14783/od.v11i42.5000065501>
- Alkan, A., & Türel, A. (2019). Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun Bağımsız Denetim Sistemi Üzerindeki Etkinliği. *Istanbul Management Journal*, 87, 141-158. <https://doi.org/10.26650/imj.2019.87.0006>
- Atvur, S., Güneş Gülal, A., & Uysal Oğuz, C. (2023). İklim Krizi ve Ekolojik Bağlamda Devletin Rolünü Yeniden Düşünmek. *Politik Ekonomik Kuram*, (Özel Sayı), 1-20. <https://doi.org/10.30586/pek.1347417>
- Baysar, Z., Çavuşoğlu, İ. E., & Günaydın, E. (2023). Sürdürülebilir kalkınma amaçları ve göç. *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Akademik Dergisi*, 6(10), 43-84. <https://doi.org/10.59162/tihek.1217860>
- Çanakçıoğlu, M. (2023). Sürdürülebilir ekonomik kalkınma çerçevesinde yeşil büyüme ve yeşil finans. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(4), 537-554. <https://doi.org/10.26677/TR1010.2023.1217>

- Dalgıç Turhan, G., Özen, T., & Albayrak, R. S. (2018). Kurumsal sürdürülebilirlik kavramı, stratejik önemi ve sürdürülebilirlik performansı ölçümü: Literatür çalışması. *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 9(1), 17-37. <https://doi.org/10.18354/esam.304155>
- Elden Ürgüp, S., & Başar, R. M. (2021). Bağımsız Denetime İlişkin Düzenlemeler ve Bu Düzenlemelerin Etkileri Üzerine Bir Araştırma: Kayseri ve Sivas ili örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(3), 2251-2280. <https://doi.org/10.33437/ksusbd.923387>
- Erol, M., & Aslan, M. (2017). Uluslararası Muhasebe ve Denetim Standartlarının Gelişmesi. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 12, 55-86.
- Ertan, Y. (2018). Türkiye'de Sürdürülebilirlik Raporlaması (2005-2017). *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 11(3), 463-478. <https://doi.org/10.29067/muvu.410926>
- Gedik, Y. (2020). Sosyal, Ekonomik ve Çevresel Boyutlarla Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınma. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 193-208.
- Kandemir, Ş., & Kandemir, C. (2012). *Enron Olayı'nı Doğru Okumak-II: Kıssadan Hisseler*. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 12(38), 86-101.
- Kesimli, İ., & Çahyurt, K. (2018). Kamu Gözetimi Denetimleri ve Yaptırımları: Türkiye–ABD Karşılaştırması. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 10. Yıl Özel Sayısı, 636-660. <https://doi.org/10.29067/muvu.375811>
- Kızılkaya, O., & Mike, F. (2023). İklim Değişikliğinin Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi: Türkiye Üzerine Ampirik Bir Değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 57, 403-411. <https://doi.org/10.30794/Pausbed.1169890>
- Kumaş, K., Akyüz, A. Ö., Zaman, M., & Güngör, A. (2019). Sürdürülebilir Bir Çevre İçin Karbon Ayak İzi Tespiti: MAKÜ Bucak Sağlık Yüksekokulu Örneği. *El-Cezeri Fen ve Mühendislik Dergisi*, 6(1), 108–117. <https://doi.org/10.31202/ecjse.459478>
- Önce, S., Onay, A., & Yeşilçelebi, G. (2015). Corporate Sustainability Reporting and Situation in Turkey. *Journal of Economics, Finance and Accounting (JEFA)*, 2(2), 230–241. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/374695>

- Özbingöl, A., & Akdoğan, N. (2021). Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun Yıllık İnceleme Raporlarına Göre 2014-2019 Döneminde Türkiye'de Bağımsız Denetimin Gözetiminin Değerlendirilmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 14(2), 451-478. <https://doi.org/10.29067/muvu.846324>
- Özdemir, N. (2024). Güncel Gelişmeler Ekseninde Sürdürülebilirlik Raporlama Sürecinin ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarının Değerlendirilmesi. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20(2), 444-458.
- Saban, M., Küçüker, H., & Küçüker, M. (2017). Kurumsal Sürdürülebilirlik İle İlgili Raporlama Çerçevesi ve Sürdürülebilir Raporlamada Muhasebenin Rolü. *İşletme Bilimi Dergisi*, 5(1), 101-115. <https://doi.org/10.22139/jobs.291818>.
- Sağlar, J., & Yüce, D. (2015). Bağımsız Denetimde Kamu Gözetim Kurumunun Rolü ve Kurumdan Beklentilerin Tespitine Yönelik Bir Araştırma. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(3), 45-57.
- Sultanoğlu, B., & Akdoğan, N. (2020). IIRC Çerçevesi Kapsamında Entegre Raporlardaki İçerik Öğelerinin Türkiye ve Uluslararası Karşılaştırılması ve Entegre Raporların Düzenlenmesinde Sürdürülebilirlik Raporlarındaki Bilgilerin Kullanımı. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22(Özel Sayı), 20-46. <https://doi.org/10.31460/mbdd.646683>
- Şen, H., Kaya, A., & Alpaslan, B. (2018). Sürdürülebilirlik Üzerine Tarihsel Ve Güncel Bir Perspektif. *Ekonomik Yaklaşım Dergisi*, 26(97), 23-60.
- Türkeş, M. (2001). Küresel İklim Değişikliği ve Olası Etkileri. *Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 9, 1-44.

Elektronik Kaynaklar

- Borsa İstanbul. (2025). BIST Sürdürülebilirlik Endeksleri. (<https://borsaistanbul.com/> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanlığı. (2024). *İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030)*. Çıdbyayınları. (<https://iklim.gov.tr> Adresinden Alındı). Erişim Tarihi: 14 Ekim 2025.

- Global Reporting Initiative. (a). Mission & history. Global Reporting Initiative. (<https://www.globalreporting.org> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- IFRS Foundation. (2025-a/b). SASB Standards. (<https://sasb.ifrs.org> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- İklim Değişikliği Başkanlığı. (2023, Mart-a). Potansiyel Kullanıcıların Belirlenmesi ve Analizi. İklim Değişikliği Başkanlığı Resmî Web Sitesi. (<https://iklim.gov.tr> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- İklim Değişikliği Başkanlığı. (2022-b). BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi. İklim Değişikliği Başkanlığı Resmî Web Sitesi. (<https://iklim.gov.tr> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (a). Yetkilendirme. KGK Resmî Web Sitesi. (<https://www.kgk.gov.tr> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (b). Türkiye Muhasebe Standartları. KGK Resmî Web Sitesi. (<https://www.kgk.gov.tr> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (c). Başkanın mesajı. KGK Resmî Web Sitesi. (<https://www.kgk.gov.tr/Home> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (d). Kurumsal yapı ve örgüt şeması. KGK Resmî Web Sitesi. (<https://www.kgk.gov.tr> alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (e). Sürdürülebilirlik Standartları Dairesi Başkanlığı hakkında. KGK Resmî Web Sitesi. (<https://www.kgk.gov.tr> alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (f). Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları ve TSRS'lerin uygulama kapsamı hakkında duyuru. KGK Resmî Web Sitesi. (<https://www.kgk.gov.tr> adresinden alındı.). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (2018-g). Finansal raporlamaya ilişkin kavramsal çerçeve. KGK Resmî Web Sitesi. (<https://www.kgk.gov.tr/> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (2024, Kasım 16-h). Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı (COP29). (<https://www.kgk.gov.tr/> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (2023-ı). Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları ve TSRS'lerin uygulama kapsamı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. (<https://www.kgk.gov.tr/> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu. (2024-i). Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlarına Yönelik Zorunlu Güvence Denetimlerine İlişkin Duyuru. (<https://www.kgk.gov.tr/> adresinden alındı.). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Task Force on Climate-related Financial Disclosures. (2025). About: History. (<https://www.fsb-tcfd.org/> adresinden alındı.). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı. (2024). Hedef 2053: Net sıfır emisyon. (<https://iklim.gov.tr/> adresinden alındı.). Erişim Tarihi: 14 Ekim 2025.
- T.C. Ticaret Bakanlığı. Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi. (<https://ticaret.gov.tr/> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- Türk Dil Kurumu. Taksonomi. TDK Güncel Türkçe Sözlük. (<https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı.). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- United International Reporting Council. (2025). The IIRC. IFRS Foundation. (<https://www.ifrs.org/> adresinden alındı.). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.
- United Nations Framework Convention on Climate Change. (2024). COP 29-United Nations Climate Change Conference. (<https://unfccc.int/> adresinden alındı.). Erişim Tarihi: 14 Ekim 2025.

United Nations Global Compact. The Ten Principles of the UN Global Compact. United Nations Global Compact. (<https://unglobalcompact.org> adresinden alındı). Erişim tarihi: 14 Ekim 2025.

Yazarların Katkı Oranı

Yazarlar çalışmaya eşit katkıda bulunmuştur.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedirler.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışma için destek alınmamıştır.

Etik Onay: Bu makale insan veya hayvanlar ile ilgili etik onay gerektiren herhangi bir araştırma içermemektedir.